

ZÁVĚRY ZE SKUPIN

Konference o mládeži

Jaroměřice u Jevíčka
26.-27. listopadu 1999

1. MLÁDEŽ A OSAMĚLOST – Marie Světníčková

PŘÍČINY

Mladý člověk se cítí osamělý, protože:

- jako dítě ho **matka** nechtěla
- má sice mnoho věcí, ale chybí mu **zájem rodičů**
- **neumí** navázat kontakt – chybí mu komunikační dovednosti (původ toho je v rodině, vlivem televize a počítačů se nenaučil komunikovat ap.)
- ztrácí se ve **velkých skupinách lidí**,
- je **nový** ve společenství
- ještě **nemá životního partnera**,
- je **sám věřící** uprostřed bezvěreckého prostředí (vesnice...), případně se **vyčleňuje** vzhledem ke svému životnímu stylu ze společnosti, ve které se vyskytuje (třída ap.),
- necítí se **potřebný**
- není schopen **zvládat samotu**
- hodně se **rozdává**, ale nemá zdroje, kde by čerpal.

ŘEŠENÍ

Mladí lidé potřebují:

- ❖ být vyslechnuti - bud'me „uchy, která **naslouchají**“,
- ❖ mít **zázemí**, kde by mohli mladí čerpat a mít oporu,
- ❖ **naučit se** hovořit o tom, co k nim přichází odjinud (viděli v televizi, četli, slyšeli ap.), přemýšlet o tom a naučit se to třídit,
- ❖ být přijati - podporujme vznik **křesťanských klubů**, kde se o příchozího zajímají a přijmou ho mezi sebe
- ❖ učit lidi **zvládat samotu**

PROBLÉMY

- mladý člověk řeší svou osamocenost **závislostí** na knězi či jiné osobě (řešení: tato osoba by měla umět být dostatečně moudrá – tj. rozhodná a pravdivá: „Nemůžeš se na mě vázat.“),
- osamocených lidí je **mnoho** a bude ještě více, ale „naslouchajících uší“ je málo.

2. MLÁDEŽ A RODINA – P. Jan Balík

A) Problémy mladých lidí z „nevěřících“ rodin a návrh řešení

Katechumeni naráží často na odpor svých rodičů, protože Kristus (Bůh) se jeví jako konkurent otce; rodiče mají strach ze ztráty dětí (církev mi bere děti)

Naše odpověď:

- vést mladé k poznání důvodů těchto rodičovských obav
- nejen se modlit za rodinu, ale zvát Krista, aby uzdravil vztahy
- vést mladé k tomu, aby se snažili reagovat jako Ježíš (odpuštění, pokora, přijetí...)

- posilovat vztah katechumenů k vlastnímu dětství (katechumeni často vzpomínají na situaci z dětství, kdy jim bylo dobře, - a pak si tyto chvíle připomínají ve chvíli obrácení, což jim usnadňuje pozitivní vztah ke svému dětství a tím i k rodičům).

B) Situace „věřících“ mladých lidí ve „věřících“ rodinách

Potíže:

- rodiče často nevedou děti dobře (zakrývají jejich nedostatky, své děti jen chválí a nevedou je k oběti ap),
- rodiče nemají dost smyslu a citlivosti pro poslání dětí
- rodiče vždy nedovedou rozpoznat, co je opravdové dobro pro děti.
- vztah rodiče a dětí je často založen na materiálních věcech..

Pozitivní možnosti:

- ❖ pomáhat mladým lidem, a to hlavně věřícím, aby uměli do života přijmout požadavky evangelia. Pomáhat jim, jak na to. Učit je dovednostem k tomu potřebným.
- ❖ společná modlitba - v rodině hraje velkou roli pro dozrávání mladého člověka, když může vidět rodiče, jak se modlí.

Problém:

„Parta“ je silnější, než rodina.

C) Situace mladých křesťanských manželství

Obecné doporučení:

Je třeba mladým lidem nabídnout pozitivní vzory manželů, fungujících rodin.

Pozitiva:

- ❖ stále existují manželé, kteří zakládají svůj vztah na Kristu. Je to vztah uvážlivý, zralý a s perspektivou vidění kladů i těžkostí společného života. To je velká naděje
- ❖ uzavírání svatby věřících mladých lidí v kostele je velkým svědectvím pro okolní svět
- ❖ křesťanské zásady života jsou lidmi vnímány pozitivně – jsou rozumné a krásné (např. návrat zasnub)
- ❖ velká šance, která se často využívá, je vzdálená příprava na manželství. To se děje učením komunikace a solidarity v aktivním společenství. Důležité i hlásání pravdy o člověku, diskuse a setkání se vzory života v rodině.

Problémy:

- blízká příprava na manželství, a to hlavně aktivních věřících

Doporučení:

- prohloubit porozumění spiritualitě manželství
- absolvovat kurz přirozeného plánování rodičovství

D) Mladí věřící a kněží

Obecné poznámky:

- je důležitá i výchova kněží ke společenství (nejlépe vlastní zkušeností ze společenství mládeže)
- život kněze a život rodiny jsou jiné formy života, ale principy jsou podobné; i kněz by měl žít ve společenství
- laici potřebují kněze. Skrze kněze jde obnova církve.

Problémy:

- lidská výchova zvláště chlapců z rozvedených rodin
- neschopnost (zvláště kněží) dobře používat prostředky hromadné komunikace

E) Celková doporučení

- ⇒ společenství je zdrojem radosti, i když je náročné ho vytvářet a nechat přetavit svůj egoismus.
- ⇒ důležitost míst, kde se mladý člověk může motivovat pro život ve společenství; k tomu slouží např. hnutí, DCŽM, SDM...
- ⇒ výchova k vědomí, že i já jednou budu potřebovat pomoc druhých jako já pomáhám dnes
- ⇒ mladí jsou uspokojeni a zahlceni smyslovými vjemy.

3. MLÁDEŽ A CÍRKEV – P. Pavel Rousek

Dali jsme si otázku:

Co dělat, aby církev byla pro mladé lidi místem přijetí, aby se cítili její součástí?

- mít zájem a starost o **veškerou** mládež – musí cítit a „vidět“ pro sebe otevřené prostředí („nechci z něj udělat katolíka, ale vedle něj stát připravený pomoci“)
- **pěstovat osobní** kontakty – láska musí být praktická
- dát **příležitost** se angažovat
- vychovávat se k **zodpovědnosti za ostatní** a tuto zodpovědnost uskutečňovat
- žít **otcovství** a **mateřství** (duchovní) a dávat život
- nechat se vést **Duchem**, nejen organizovat, ale vnímat, k čemu mne vede Bůh – a to pak uskutečňovat v konkrétním prostředí,
- **dát** ostatním **nahlédnout** do svého života (že nejsem např. bohatý – protože si mnozí myslí, že církev je bohatá, připustit, že mám také osobní problémy),
- lidé se v naší přítomnosti mají **setkat s láskou**, kterou my žijeme v komunitě, ve farnosti; ukázat, že láska a další hodnoty existují; naše první „úloha“: komunita, rodina, společenství musí být „zdravá“ - v pořádku.

„Podle toho vás poznají, že máte lásku jedni k druhým.“ (NZ)

4. MLÁDEŽ A SPOLEČNOST – P. Jan Rajlich OP, Jiří Zajíc

a) *mládež a veřejný život* (z výzkumu hodnotových postojů za období 1984 – 1997):

(1) ve sledovaném období klesá přitažlivost hodnoty „být užitečný“ a roste hodnota „vlastnit majetek“ (u delikventů je touha po majetku výrazně nejvyšší)

(2) nejméně zajímavé hodnoty jsou zde „Bůh“ a „veřejný život“. U katolíků může být angažovanost ve veřejném životě ještě horší.

Hypotéza:

Tento trend působí nedostatek trpělivosti (ve veřejné oblasti se bojuje dlouhou dobu za výsledky), není odpovídající formace, chybí svědectví víry pro oblast veřejného života, nenacházejí se svědkové víry pro mladá.

Řešení:

- ♦ výchova k trpělivosti a vytrvalosti
- ♦ poskytnout přitažlivé vzory svědků víry z oblasti veřejného života (J. Lux!)

b) *Vnímání církve ze strany společnosti* (opírá se o výzkumy STEM a IVVM) :

- kromě komunistů a extrémistů katolické církvi nevěří i lidé, kteří jsou na tom špatně - je chápána jako společenství, které stojí na straně bohatých, což je ve sporu s katolickou soc. naukou
- veřejnost ráda přijme katolíky, kteří se starají o staré a nemocné ... – ale „nepletou se do veřejných záležitostí“; podstatná část veřejnosti je alergická na schopné a úspěšné katolíky
- mediální obraz církve je zdeformovaný, zdůrazňuje její nepřitažlivé stránky

Řešení:

- ♦ církve musí mnohem důrazněji podporovat různé formy solidarity ve společnosti
- ♦ církve se musí hlasitě zastávat nezaměstnaných a jinak společensky deklasovaných lidí
- ♦ církvi by prospělo samofinancování. Když lidé ví, na co dávají – jsou štedří (viz existence Radia Proglas)
- ♦ mladí lidé by měli být podporováni, aby se vhodnou formou (prostřednictvím politických stran, nevládních organizací, médií) aktivně podíleli na formování veřejného života; je třeba toto chápat jako službu bližnímu a zodpovědnost za společenství
- ♦ účinná prezentace církve v médiích – nepodceňovat místní a regionální úroveň

c) *Závislosti a podobné společenské patologie:*

Kořen: Mladým lidem jde také o radost. Mají naději v radost – prožívají osamělost, navíc mají sníženou úctu k člověku. Proti nabídce drog, sexu, násilí je těžké si obhájit svoje (bez živého společenství). K tomu přistupuje problém poslušnosti, který vychází z narušeného vztahu otec-syn.

Řešení:

- ♦ Vést od dětství ke schopnosti sebeomezení = umět říci „Ne“
- ♦ K tomu musí přistoupit odvaha jít proti proudu.

5. MLÁDEŽ A HODNOTOVÝ RELATIVISMUS aneb jak přivést mladého člověka ke Kristu – P. Ivan Fišar

PROBLÉMY TÉTO DOBY:

1. *Otřesena důvěra v Pravdu a naši schopnost ji poznávat*

- a) ve společnosti - chybí dobrá filosofická základna, znedůvěryhodnění vědy
- b) v rodinách - rodiče nejsou zdrojem jistoty
- c) v církvi - kněží nejsou jednotní v prezentaci učení církve zvl. morálky
 - různé teologické školy spíše soupeří, než aby se respektovaly
 - katoličtí laici někdy ve své odbornosti „zapomínají“ či neuplatňují své přesvědčení (psychologové, lékaři, sexuologové ap.)

2. *Falešné pojetí svobody jako svévole a demokracie jako „hlasování o všem“*

3. *Těžká krize autority v důsledku ztráty zdroje autority (Božího pověření)*

4. *V církvi je mnoho vnitřních zranění, která ji oslabují a činí nedůvěryhodnou*

CO MY NA TO:

Nebát se říci pravdu. Je to naše poslání, vždyť Ježíš je Pravda:

- a) pravda – umění vychovatele: jít do konfliktu, nebát se
- b) trpělivě vysvětlovat mládeži, co to je svoboda, vést je k pravé svobodě
 - Bůh je dokonale svobodný, nemůže se rozhodnout pro zlo – my se máme snažit být podobni Bohu: svobodně se máme rozhodnout pro dobro,
 - skutečná svoboda vyrůstá z přijetí Pravdy – ta je pevným základem a směrnicí svobody
 - demokracie nemůže být tam, kde se neuznává mravní řád

METODY:

- ⇒ mít osobní kontakt s mladými lidmi, mít na ně čas, mít je rád, projevovat o ně zájem – třeba si u nich získáme důvěru
- ⇒ využívat sdělovací prostředky, které jsou (např. Radio Proglas).
- ⇒ hledat možnost nového časopisu pro mladé, který by společně vydávaly hnutí, řády, diecéze, aby tam bylo inteligentním způsobem podáváno učení církve a odpovědi na otázky mladých lidí
- ⇒ doprovázející má žít to, co říká, žít v církvi a být v jednotě s učením církve
- ⇒ ukazovat mládeži hodnoty v církvi, jak žili svatí, tím se otupí relativismus
- ⇒ ukázat mladým tajemství kříže, abych dosáhl svobody - něco to stojí
- ⇒ umět se omluvit a odpouštět
- ⇒ mít velikou trpělivost s mladými lidmi – Bůh ji má s námi!